

Notulen Najaarsvergadering Vereniging Oud Harlingen 22 november 2013

1. Opening

Om stipt 20.00 uur heet Anneke Visser iedereen welkom bij de Najaarsvergadering van de Vereniging Oud Harlingen. Een bijzonder woord van welkom aan wethouder mw. M. Le Roy, ereleden Johan Balt en Koos van Giffen, en alle gastsprekers. Bericht van verhindering is er van wethouder P. Glasbeek, Hans van der Werf, Tjerk Severein (Alkmaar), Willem Mateboer (Hoofddorp), Ab van Drooge (Haren), Henk en Tini Gemser-Oldenburg, Chris van Miltenburg, Jappie Saakstra, Wilma van der Weide-Scheepstra, Melle van der Heide, Melle en Lolkje Vellinga-de Vries, Sjoerd Schotanus (Hardegarijp) en Herman en Akke Bloem-Haan (Schagen).

2. Mededelingen van het bestuur

- Agendapunt 'Rondvraag' wordt toegevoegd als punt 2a.
- Klaes Posthuma bracht recent de muurschildering 'Café Sipma' op de hoek van de William Boothstraat/Franekereind aan - de derde van 2013. Eerder werd al 'Pirate' op de hoek Lanen/Kleine Bredeplaats gerealiseerd, en tijdens de Visserijdagen de schildering van Holzmann (hoek William Booth-/Lombardstraat). In 2014 hopen we het project muurschilderingen af te ronden.
- Bij restauratiefonds Klein maar Fijn kwamen dit jaar tot nu toe 9 aanvragen binnen, waarvan inmiddels vijf zijn afgehandeld. Er zit nog geld in de pot, dus eigenaren van monumenten kunnen er nog gebruik van maken.
- De muzikale avond tijdens de Visserijdagen was een groot succes. Hier werd ook het muziekboekje 'Gaan jou met 'n Singeltsje om' gepresenteerd. De eerste exemplaren werden aangeboden aan de heren Cees Torenbeek en Ko Bonnema. Hierbij nogmaals dank aan eenieder die meewerkte aan dit project.
- Er zijn diverse stegen herstraat. De Werkgroep Bouwzaken volgt dit en was niet tevreden over het resultaat van de Roepersteeg. Naar aanleiding hiervan is een gesprek geweest met de dienst Openbare Werken en dit heeft een positieve uitwerking gehad. Er is afgesproken om tweemaal per jaar een overleg te hebben met de dienst Openbare Werken over komende werkzaamheden.
- In november is er wederom een groep van twintig personen van start gegaan met de basiscursus Oud Schrift. Deze training wordt verzorgd door een medewerker van Tresoar. VOH is erg blij met de interesse hierin. Als dit aanhoudt, komt er in 2014 een vervolg hierop.
- De actie 'Red de videoband' loopt nog volop. Niet al het materiaal is interessant, maar VOH roept nog wel op om oud videomateriaal in te sturen.
- Begin november kwam het nieuwe 29ste nummer uit van het Magazine. Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan de heer Tjerk Severein uit Alkmaar, een echte ouwe seun die nog zeer betrokken is bij zijn geboortestad. Nogmaals dank aan de leden van redactie en de gastsprekers die meewerkten aan de presentatie van het blad.

2a. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

3. Puzzelen met panden

Stefan Elsinga vertelt aan de hand van beelden van enkele oude aktes over het werk van de Werkgroep Archiefonderzoek. De leden zijn bezig met het ontcijferen van oude verkoopaktes van huizen, uit de periode 1597-1811. Er zijn 14.500 aktes, waarvan er inmiddels 2400 zijn ontcijferd.

Momenteel volgen 20 personen een cursus Oud Schrift. Hopelijk sluiten enkele cursisten zich nadien aan bij de Werkgroep Archiefonderzoek.

De spreker komt ook even terug op de restauratie van de leeuwen bij de Leeuwenbrug, voorjaar 2013. Daarbij kwamen de datumaanduiding 'Ao 1788' en de naam 'Jelle' tevoorschijn. De Franeker restauratieadviseur Anske de Boer suggereerde tijdens de Voorjaarsvergadering dat deze Jelle wellicht een Franeker steenhouwer zou zijn. Onderzoek in het gemeentearchief wijst echter anders uit. In 1752 kopen Age Dirks Agema, mr. steenhouwer, en zijn vrouw Neeltje Jelles het huis Heiligeweg 20 in Harlingen. Vijf jaar later, na de geboorte van hun tweede kind en met een derde op komst, kopen ze even verderop nummer 34 om daar een steenhouwerij in te richten. In 1773 overlijdt vader Age en neemt de oudste zoon het bedrijf over. Vijf jaar later koopt deze eerstgeborene de steenhouwerswinkel van zijn moeder Neeltje Jelles, en naar oud gebruik draagt hij de naam van zijn moeders' vader: Jelle. Geruchten over 'Franeker leeuwen' zijn hiermee uit de wereld geholpen.

4. De Sontdeur bij Helsingor

Siem van der Woude (projectleider Sonttolregisters Online) en zijn collega Johan Steendam van Tresoar maken door middel van een PowerPoint presentatie duidelijk dat veel Harlinger schippers met hun schepen naar Scandinavië en de Baltische Staten voeren. Hun doorvaarten en nog honderdduizenden andere staan geregistreerd in de Sonttolregisters, die inmiddels voor een groot deel online beschikbaar zijn. Iedereen kan er in op zoek naar namen van schippers, plaatsen en lading (www.soundtoll.nl).

Pauze

5. Het Harlinger Achtje

Aan de hand van oude kaarten en foto's, en gelardeerd met enkele anekdotes van oudstadsgenoot Tjerk Severein, vertelt Chris Elsinga kort iets over de geschiedenis van de Zuiderbrug. Van ca. 1600 tot na de Tweede Wereldoorlog lag deze oeververbinding tussen de hoek Grote Ossenmarkt/Zuiderhaven en de Zuiderstraat.

Oud Harlingen pleit nu voor een nieuwe Zuiderbrug – niet, omdat het oude beter is, maar omdat een brug op deze plek een belangrijke bijdrage kan leveren aan de verdere ontwikkeling van de zuidwestkant van Harlingen. Bureau PV ontwierp alvast een drietal varianten voor zo'n nieuwe brug, die binnenstad en Willemshaven zou verbinden en bovendien een nieuwe looproute (een 'Harlinger Achtje') mogelijk zou maken. Oud Harlingen pleit aanvullend voor betere voorzieningen zoals laad- en losplekken voor bussen, bankjes, ondergrondse vuilcontainers, douches en toiletten op loopafstand.

Wethouder Maria Le Roy onderschrijft in een reactie dat een nieuwe oeververbinding letterlijk een brug zou kunnen slaan tussen diverse aantrekkelijke plekken die Harlingen telt. Samenhang daartussen is vanuit toeristisch-recreatief oogpunt van groot belang. Het voorstel is ter verdere bespreking aan college en gemeenteraadsfracties verstuurd.

6. Filmbeelden van het Filmfonds

Cor Balt en Jan Zeinstra bieden de leden onder andere een kijkje achter de schermen bij de restauratie van de Stenen Man en een blik achter de voordeur van het monumentale pand Voorstraat 68, waar de onlangs overleden mw. K. van Ruijven woonde. Het pand herbergt een schat aan historische interieurelementen. Ook is er een compilatie van recent ingeleverde videobeelden, onder meer van een feest van de Schefferschool.

7. Sluiting

Om 22.20 uur sluit de voorzitter deze bijzondere avond af, met dank voor ieders komst en de bijdragen van de sprekers. De Voorjaarsvergadering zal zijn op dinsdag 15 april 2014.